

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	System przyrodniczy Ziemi - wykład , PG_00194267						
Kierunek studiów	Geografia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Oceanografii i Geografii -> Katedra Oceanografii Fizycznej i Badań Klimatu -> Pracownia Badań Klimatu						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Janusz Filipiak				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	20.0	0.0	0.0	0.0	0.0	20
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	20		1.0		29.0	50
Cel przedmiotu	Utrwalenie i poszerzenie wiedzy z zakresu miejsca i roli geografii fizycznej w systemie nauk, podstawowych procesów i zjawisk zachodzących na Ziemi oraz wzajemnego oddziaływania komponentów geografii fizycznej. Nabycie umiejętności opisywania wzajemnie na siebie oddziałujących procesów, zachodzących we wnętrzu i na powierzchni Ziemi oraz wyjaśniania ich przyczyn. Nabycie umiejętności rozpoznawania podstawowych form ukształtowania powierzchni ziemi oraz wyjaśnianie ich genezy.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[GEOGRL3-W01] w zaawansowanym stopniu zna specyfikę geografii jako dyscypliny integrującej wiedzę z różnych dziedzin, jej genezę i rozwój oraz specyfikę nauk o Ziemi i środowisku, ich strukturę wewnętrzną, przedmiot badań i miejsce w systemie nauk	Student zna i rozumie w zaawansowanym stopniu specyfikę geografii fizycznej jako dyscypliny integrującej wiedzę z różnych dziedzin oraz specyfikę nauk fizycznogeograficznych, ich strukturę wewnętrzną, przedmiot badań i miejsce w systemie nauk.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[GEOGRL3-U01] potrafi identyfikować i analizować podstawowe procesy i zjawiska przyrodnicze oraz społeczno-ekonomiczne, analizować ich przyczyny i przebieg oraz formułować i dyskutować podstawowe problemy dotyczące warunków fizyczno-geograficznych oraz sytuacji społecznej, gospodarczej i politycznej i ich zmian w różnych skalach przestrzennych	Student potrafi identyfikować i analizować podstawowe procesy i zjawiska przyrodnicze oraz analizować ich przyczyny i przebieg.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[GEOGRL3-W04] ma zaawansowaną wiedzę o środowisku geograficznym Ziemi, rozumianym jako jednolity system wzajemnie powiązanych i oddziałujących na siebie komponentów; jego zróżnicowaniu, funkcjonowaniu i dynamice zmian, w tym wzajemnego oddziaływania komponentów środowiska w obszarze Półwyspu PołudniowoBałtyckiego	Student ma zaawansowaną wiedzę o środowisku przyrodniczym Ziemi, rozumianym jako jednolity system wzajemnie powiązanych i oddziałujących na siebie komponentów; jego zróżnicowaniu, funkcjonowaniu i dynamice zmian.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[GEOGRL3-W02] zna i rozumie kluczowe pojęcia i teorie w geografii oraz w zaawansowanym stopniu procesy i zjawiska, dotyczące zróżnicowania przestrzennego i rozmieszczenia procesów i zjawisk na powierzchni Ziemi w różnych skalach przestrzennych, w szczególności Polski	Student zna i rozumie kluczowe pojęcia w geografii fizycznej oraz teorie dotyczące zróżnicowania przestrzennego i rozmieszczenia procesów i zjawisk fizycznogeograficznych na powierzchni Ziemi	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[GEOGRL3-W05] zna interakcje zachodzące pomiędzy środowiskiem naturalnym i antropogenicznym w różnych skalach przestrzenno-czasowych ze szczególnym uwzględnieniem procesów i zjawisk zachodzących w obszarze Półwyspu PołudniowoBałtyckiego i uwarunkowania tych interakcji	Student ma zaawansowaną wiedzę o środowisku przyrodniczym Ziemi, rozumianym jako system wzajemnie powiązanych i oddziałujących na siebie komponentów, jego zróżnicowaniu i funkcjonowaniu.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	1. Geografia jako nauka. Zadania i cele geografii fizycznej. Geografia fizyczna ogólna i regionalna. Podział nauk geograficznych. 2. Miejsce Ziemi we wszechświecie. Kształt i rozmiary Ziemi. Następstwa ruchu obiegowego i ruchu wirowego Ziemi. 3. Podstawowe cechy budowy powierzchni Ziemi. Ukształtowanie powierzchni Ziemi. Rozmieszczenie lądów i oceanów na Ziemi. 4. Procesy wewnętrzne kształtujące powierzchnię Ziemi: budowa wnętrza Ziemi, teoria tektoniki płyt, plutonizm, ruchy orograficzne, datowanie skał, wulkanizm i trzęsienia Ziemi, izostazja. 5. Procesy zewnętrzne kształtujące powierzchnię Ziemi: denudacja jako elementy cyklu geologicznego, wietrzenie i ruchy masowe, rzeźbotwórcza działalność rzek płynących, morza, lądolodów i lodowców, rzeźbotwórcza działalność wiatru. 6. Skład i budowa atmosfery. Rozkład ciepła i wilgoci na Ziemi. 7. Cykl hydrologiczny. Ruchy wody morskiej. 8. Wody powierzchniowe i wody podziemne Ziemi. 9. Pedosfera. Procesy glebotwórcze, strefowość i astrefowość gleb na Ziemi. 10. Biosfera. Strefy klimatyczne i roślinne na Ziemi. 11. Ziemia jako system. Interakcje pomiędzy poszczególnymi komponentami środowiska przyrodniczego.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	test pisemny lub ustny	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	- Atlas geograficzny świata, PPWK lub Demart (dowolne wydanie) - Flis, J., 1988. Wstęp do geografii fizycznej. Wyd. Szk. i Ped. - Makowski J., 2018, Geografia fizyczna świata. Wyd. Nauk. PWN - Niedźwiedz T (red.), 2011. Słownik meteorologiczny. Wyd. Nauk. PWN - Kostrzewski A., 2001. Wielka encyklopedia geografii świata t: I i II (Słownik pojęć geograficznych). Wyd. Kurpisz.
	Uzupełniająca lista lektur	- Van Andel T.H., 1998. Nowe spojrzenie na starą planetę. Zmienne oblicze Ziemi, PWN - Marcinek J., 1991. Lodowce kuli ziemskiej. PWN - Martyn D., 1991. Klimaty kuli ziemskiej. PWN, Warszawa.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Na przykładzie Pojezierzy Południowobałtyckich opisz interakcje pomiędzy trzema dowolnymi komponentami środowiska przyrodniczego. Wyjaśnij mechanizm powstawania prądów morskich. Opisz procesy zachodzące w strefie subdukcji. Opisz model ogólnej cyrkulacji atmosfery.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.